

УПРАВЛІННЯ ОСВІТИ І НАУКИ
ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
КОМУНАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ
«ЛУЦЬКИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ КОЛЕДЖ»
ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ

*Кафедра фізичної культури
Циклова комісія теорії і методики фізичного виховання*



ОСОБИСТІСНО-ЗОРІЄНТОВАНЕ ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ В
НОВІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ
(готуємо вчителя нового покоління)

Серія 9

(ФОРМУЄМО SOFT SKILLS САМОСТІЙНОЮ РОБОТОЮ)



Луцьк, 2023

УДК : 378.011.3-051:796(477.82)(043.5)

Укладачі:

Наталія ДЕНИСЕНКО, заслужений вчитель України, доктор педагогічних наук, викладач теорії та методики фізичного виховання

Денисенко Н. Г. Особистісно зорієнтоване фізичне виховання в Новій українській школі (готуємо вчителя нового покоління). Серія 9: Формування soft skills засобами самостійної роботи: методичні рекомендації до самостійної роботи та виконання професійно орієнтованих індивідуальних науково-дослідних завдань з освітнього компонента «Теорія і методика фізичного виховання» для здобувачів освіти спеціальності 014.11 Середня освіта (Фізична культура) / уклад. Н. Г. Денисенко. Луцьк : ПП Мажула Ю. М., 2023. – 50 с.

У навчально-методичному посібнику подано систематизовані рекомендації щодо організації самостійної діяльності здобувачів вищої освіти з освітнього компонента «Теорія і методика фізичного виховання». Зміст видання спрямовано на формування професійної готовності майбутніх учителів фізичної культури через розвиток гнучких навичок (soft skills): самоорганізації, критичного мислення, комунікації, відповідальності та здатності до проєктної діяльності.

Посібник містить методичні вказівки до виконання самостійних завдань, орієнтованих на підготовку до лекційних, практичних і семінарських занять, а також окреслює загальні вимоги до участі в семінарській роботі. Подано орієнтовну тематику та перелік завдань для 2–3 років підготовки, що забезпечує наступність і поетапність професійного зростання здобувачів освіти.

Практичну цінність становлять зразки оформлення робіт для кожного року навчання та розділ, присвячений проєктній діяльності. Посібник доповнено рекомендованим списком літератури, який забезпечує науково-методичний супровід освітнього процесу.

Оригінальна структура та логічно вибудоване змістове наповнення сприяють ефективному засвоєнню матеріалу в умовах очного, дистанційного та змішаного навчання. Видання адресоване науково-педагогічним працівникам і здобувачам вищої освіти, зацікавленим в удосконаленні професійної підготовки відповідно до вимог Нової української школи та сучасного освітнього середовища.

Рецензенти:

Ірина КЛІШ, кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент, доцент кафедри фізичної культури КЗВО «Луцький педагогічний коледж»

Розглянуто на засіданні кафедри фізичної культури (протокол №1 від 07.09.2023 р.).

Розглянуто на засіданні циклової комісії теорії і методики фізичного виховання (протокол №1 від 12.09.2023 р.).

Друкується за рішення Вченої ради факультету початкової освіти та фізичної культури (протокол № 2 від 14.09.2023 р.).

ВСТУП	4
МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА (СРС)	10
САМОСТІЙНА РОБОТА, ЩО ЗАБЕЗПЕЧУЄ ПІДГОТОВКУ ДО ПОТОЧНИХ АУДИТОРНИХ ЗАНЯТЬ	15
ОПРАЦЮВАННЯ ЛЕКЦІЙНОГО МАТЕРІАЛУ	16
ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ	21
ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО УЧАСНИКІВ СЕМІНАРСЬКОГО ЗАНЯТТЯ	23
ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ	26
ОРІЄНТОВНА ТЕМАТИКА СРС	27
ПЕРЕЛІК ТЕМАТИКИ СРС (2,3,4 роки підготовки)	27
ЗРАЗКИ ОФОРМЛЕННЯ СРС для 2 року підготовки	29
ЗРАЗКИ ОФОРМЛЕННЯ СРС для 3 року підготовки	33
ЗРАЗКИ ОФОРМЛЕННЯ СРС для 4 року підготовки	40
САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТА. ПРОЕКТНА ДІЯЛЬНІСТЬ	45
ЛІТЕРАТУРА	48

ВСТУП

Сучасна система підготовки вчителя фізичної культури функціонує в умовах глибоких трансформацій освіти, зумовлених упровадженням ідей Нової української школи, оновленням професійного стандарту вчителя та орієнтацією на принципи сталого розвитку. У цьому контексті особливого значення набуває цілеспрямована організація самостійної роботи здобувачів вищої освіти як провідного механізму формування професійної компетентності, педагогічної автономії та готовності до безперервного професійного зростання.

Освітній компонент «Теорія і методика фізичного виховання» є фундаментальною дисципліною професійної підготовки майбутнього вчителя фізичної культури, оскільки забезпечує інтеграцію теоретичних знань і практичних умінь, необхідних для реалізації освітньої, виховної, оздоровчої та розвивальної функцій фізичного виховання в закладах загальної середньої освіти.

Саме в межах ТМФВ закладаються методологічні основи педагогічної діяльності вчителя фізичної культури: уміння проєктувати урок, добирати адекватні методи і засоби навчання, організовувати рухову діяльність учнів з урахуванням їх вікових, індивідуальних та психофізіологічних особливостей, оцінювати результати навчання відповідно до компетентнісного підходу.

Основною метою організації самостійної роботи з освітнього компонента «Теорія і методика фізичного виховання» є забезпечення системної методичної підтримки здобувачів освіти у процесі самостійного опанування теоретико-методичних засад фізичного виховання та формування здатності до свідомого, відповідального й творчого виконання професійних функцій учителя фізичної культури відповідно до вимог професійного стандарту.

Самостійна робота в межах ТМФВ орієнтована на розвиток професійного мислення майбутнього вчителя фізичної культури, уміння аналізувати педагогічні ситуації, здійснювати рефлексію власної діяльності, приймати

обґрунтовані методичні рішення та застосовувати набуті знання в умовах реального освітнього процесу. Вона реалізує ключові ідеї НУШ: особистісно орієнтоване навчання, педагогіку партнерства, дитиноцентризм, формування наскрізних умінь і цінностей, зокрема відповідального ставлення до власного здоров'я та здоров'я інших.

Завданнями організації самостійної роботи з освітнього компонента є:

- розроблення цілісної методики вивчення дисципліни «Теорія і методика фізичного виховання» як основи професійної діяльності вчителя фізичної культури;
- визначення логіки й взаємозв'язку аудиторної та позааудиторної роботи здобувачів освіти, забезпечення наступності між лекційними, практичними й самостійними видами діяльності;
- формування методичних умінь планування, аналізу та оцінювання уроків фізичної культури;
- розвиток здатності до самостійного навчання, самоосвіти й професійного саморозвитку.

Керівництво самостійною роботою здійснює викладач дисципліни, який забезпечує методичний супровід, консультування, визначення індивідуальної траєкторії виконання завдань і контроль результатів. Самостійна робота подається у вигляді структурованого звіту та є підставою для підсумкового оцінювання рівня сформованості професійних компетентностей здобувачів освіти.

В умовах зростання обсягу навчальної інформації та динамічних змін освітнього середовища самостійна робота стає провідною формою пізнавальної діяльності, що забезпечує перехід від репродуктивного засвоєння знань до їх усвідомленого, творчого застосування. Здатність до самостійного навчання є необхідною умовою професійної діяльності вчителя фізичної культури та його

готовності до реалізації ідей сталого розвитку, здоров'язбереження та соціальної відповідальності.

Самостійна робота з ТМФВ розглядається як активна, цілеспрямована навчально-пізнавальна діяльність, що охоплює підготовчий, основний і підсумковий етапи та спрямована на формування професійної автономії, методичної культури й рефлексивної компетентності майбутнього вчителя фізичної культури.

Професійно орієнтовані індивідуальні науково-дослідні завдання є важливим складником самостійної роботи, оскільки забезпечують диференційований підхід до навчання, розвиток дослідницьких умінь, критичного мислення та творчого ставлення до професійної діяльності. Їх виконання сприяє глибшому розумінню закономірностей фізичного виховання та підготовці здобувачів освіти до ефективної педагогічної діяльності в умовах Нової української школи.

Таким чином, самостійна робота з освітнього компонента «Теорія і методика фізичного виховання» є системоутворювальним елементом професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури, що забезпечує цілісність, наступність і практичну спрямованість освітнього процесу та формує готовність до виконання професійних функцій відповідно до сучасних освітніх викликів.